

دانشکده علوم انسانی، گروه کتابداری و علوم اطلاع‌رسانی

پایان‌نامه کارشناسی ارشد
گرایش: کتابداری و علوم اطلاع‌رسانی

عنوان:

**تحلیل محتوای پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی رشته کتابداری و علوم
اطلاع‌رسانی فارغ‌التحصیلان داخل کشور و فارغ‌التحصیلان ایرانی خارج
از کشور موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی مرکز اطلاعات و مدارک علمی
ایران در سالهای ۱۳۸۲-۱۳۷۳**

استاد راهنما:

دکتر زهره میرحسینی

استاد مشاور:

دکتر فرشته سپهر

نگارش:

جوانه آذرانفر

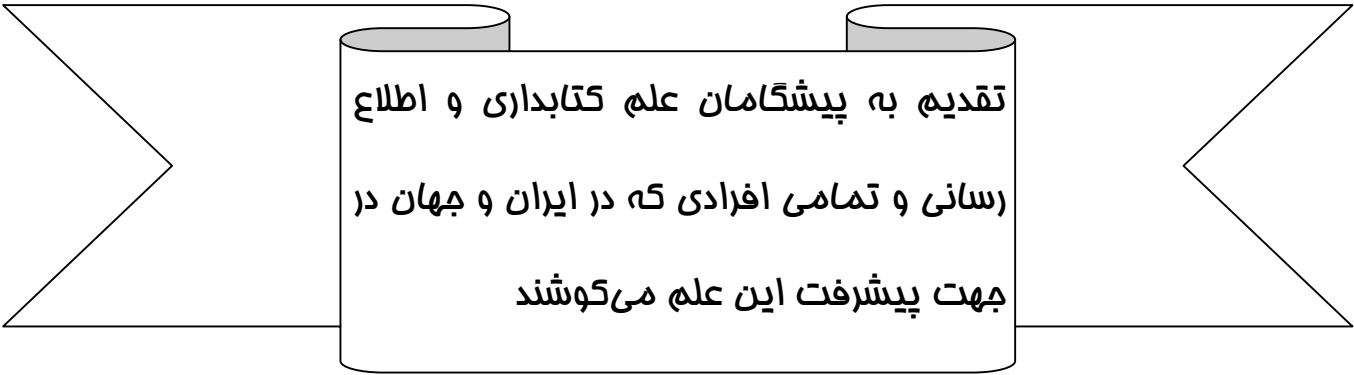
تابستان ۱۳۸۵

سپاسگزاری

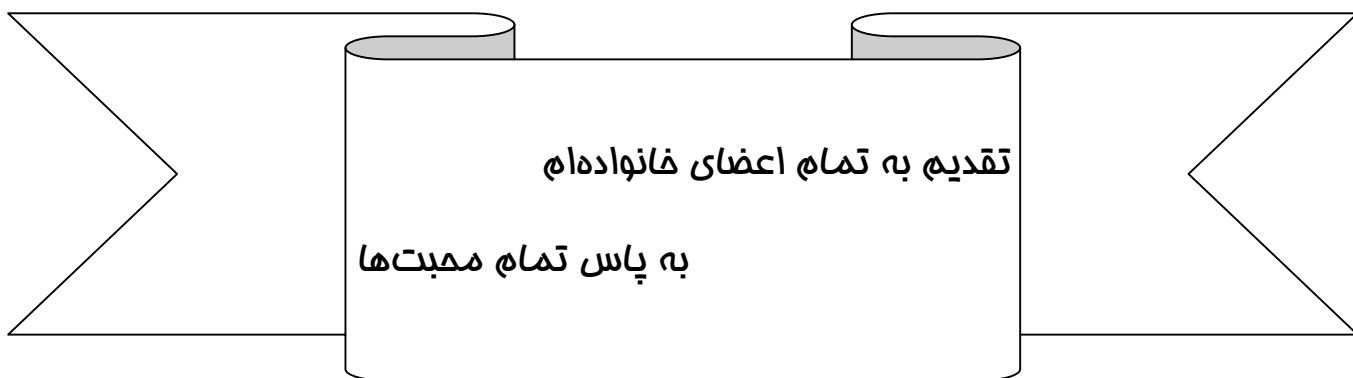
با مغتنم شمردن فرصت بر خود لازم می‌دانم تا مراتب قدردانی و سپاس خود را نسبت به افرادی که به نوعی در انجام این پژوهش مرا یاری کردند تقدیم کنم. ابتدا از سرکار خانم دکتر میرحسینی استاد مقرر راهنما که در تدوین پایان‌نامه همواره از رهنمودهای ایشان بر خودار بودم صمیمانه سپاسگزاری می‌کنم. بجز شک اتمام این کار بدون رهنمودهای ایشان میسر نبود. از سرکار خانم دکتر سپهر استاد مقرر مشاور که همواره با دلگرمی‌ها و راهنمایی‌هایشان پشتیبان من بودند نهایت تشکر را دارم. از سرکار خانم دکتر اباذری که داوری این پایان‌نامه را به عهده گرفتند بسیار سپاسگزارم. از آقای دکتر مجیدی که با تشکیل کلاس‌های یک نفره امکان گذراندن واحدهای پیش نیاز را برایم فراهم کردند صمیمانه قدردانی می‌کنم. همچنین از خانم‌ها دکتر بنی اقبال، دکتر وزیرپور و آقای دکتر لاریجانی اساتید مقرر دانشگاه که افتخار شرکت در کلاس‌هایشان را داشتم سپاسگزارم.

همچنین لازم است از همکاران خود در پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران که به نوعی در انجام پایان‌نامه به من کمک کردند تشکر کنم. از جناب آقای شیرانی، مدیر اسناد و اطلاعات، آقای ایرانشاهی، مدیر کتابخانه پژوهشگاه و آقای معز که دستیابی به منابع را امکان پذیر ساختند متشکرم. از سرکار خانم سلیمانی که در استفاده از میکروفیلم به اینجانب کمک فراوانی کردند و از دیگر همکاران خود در کتابخانه و مدیریت اسناد قدردانی می‌کنم. از خانم زهره نادرلوئی که زحمت تایپ و تنظیم پایان‌نامه را قبول کردند متشکرم.

و سرانجام از مادرم که آغوش پرمهرش همیشه پناهگاهم در سختیها بوده و در طول تحصیل در نگهداری از فرزندم بسیار همراهیم کردند نهایت تشکر را دارم. از همسر به پاس تمامی پشتیبانی‌ها و همدلی‌هایش و از فرزندم محمد که نگاهش امید بخش تداوم زندگیم بوده صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنم.

تقديم به پيشگامان علم كتابداري و اطلاع
رسانی و تمامی افرادی که در ايران و جهان در
جهت پيشرفت اين علم می‌کوشند

چکیده

تعیین تعداد پایان‌نامه‌های فارسی و لاتین در رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی به تفکیک دانشگاه و سال نگارش، تحلیل موضوعی پایان‌نامه‌ها و بررسی توزیع موضوعی آنها، تعیین روش‌های پژوهشی استفاده شده و میزان استفاده از منابع فارسی و لاتین هدف‌های اصلی این پژوهش هستند. پایان‌نامه‌های موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی ایرانداک در فاصله سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۸۲ جامعه آماری پژوهش را تشکیل می‌دهند که شامل ۲۴۰ پایان‌نامه فارسی و ۱۹ پایان‌نامه لاتین می‌شوند. موضوع‌های مطرح شده در پایان‌نامه‌ها با استفاده از اصطلاحنامه آسیس در مقوله‌هایی قرار داده می‌شوند که براساس نمایه موضوعی لیزا هستند. مقوله "کتابخانه‌ها و مراکز منابع" بعنوان مقوله جداگانه‌ای در نظر گرفته می‌شود چون سایر موضوع‌ها به نحوی به آن مربوط می‌شوند.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که ارسال پایان‌نامه‌ها به ایرانداک از قاعده مشخصی پیروی نمی‌کند. بیشترین تعداد پایان‌نامه‌های فارسی از دانشگاه علوم پزشکی ایران و بیشترین تعداد پایان‌نامه‌های لاتین از دانشگاه پنجاب می‌باشند. در پایان‌نامه‌های فارسی مقوله "مواد کتابخانه‌ای" بیش از سایر مقوله‌ها بررسی شده است و مقوله "رسانه" از همه کمتر. آزمون فرضیه نشان داد که توزیع موضوعی پایان‌نامه‌های فارسی در این ده سال یکنواخت نیست. مقوله‌های "حرفه"، "پیشینه‌های کتابشناختی"، "ذخیره و بازیابی رایانه‌ای اطلاعات" و "فناوری اطلاعات و ارتباطات" در پایان‌نامه‌های لاتین بیش از دیگر مقوله‌ها بررسی شده‌اند و نتایج حاصل از توزیع موضوعی مقوله "کتابخانه‌ها و مراکز منابع" نشان داد که در پایان‌نامه‌های فارسی و لاتین بیشتر موضوع‌ها به نحوی به کتابخانه‌های دانشگاهی مربوط می‌شوند. از لحاظ روش پژوهش، پایان‌نامه‌ها بیشتر از روش پیمایشی استفاده کرده‌اند. میانگین استنادها در پایان‌نامه‌های فارسی ۳۳/۰۶ درصد و نسبت استفاده از منابع لاتین به کل

منابع ۴۵/۲۵ درصد است. میانگین استنادها در پایان‌نامه‌های لاتین ۱۸۱/۶ درصد و نسبت استفاده از منابع لاتین به کل منابع ۸۲/۰۸ درصد می‌باشد.

در آخر پیشنهاد می‌شود ایرانداک از راهکارهای ارائه شده در این پژوهش و راهکارهای دیگر برای توجیه مسئولان دانشگاه‌ها و جلب نظر آنها استفاده کند و پی‌گیری‌های جدی تری را برای گردآوری پایان‌نامه‌ها بکار بندد و نیز بهتر است انتخاب موضوع پایان‌نامه‌ها بیشتر به گروه‌های موضوعی معطوف شود که تاکنون پژوهش‌های کمتری در باره آنها انجام گرفته است و به روش‌های دیگر پژوهشی نیز توجه بیشتری شود.

فهرست مطالب

الف.....	سپاسگزاری
ت.....	چکیده
ج.....	فهرست مطالب
ح.....	فهرست جدول‌ها
د.....	فهرست نمودارها

فصل اول: معرفی پژوهش

۲.....	۱-۱. مقدمه
۳.....	۲-۱. بیان مساله
۴.....	۳-۱. هدف‌های پژوهش
۵.....	۴-۱. پرسش‌های اساسی پژوهش
۶.....	۵-۱. اهمیت پژوهش
۶.....	۶-۱. متغیرهای اساسی پژوهش
۶.....	۷-۱. فرضیه پژوهش
۶.....	۸-۱. تعریف عملیاتی اجزاء مساله

فصل دوم: مبانی نظری و مروری بر پژوهش‌های پیشین

۹.....	۱-۲. مبانی نظری
۱۷.....	۲-۲. پیشینه پژوهش در ایران
۲۳.....	۳-۲. پیشینه پژوهش در خارج از ایران

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

۳۱.....	۱-۳. روش پژوهش
۳۱.....	۲-۳. جامعه پژوهش
۳۱.....	۳-۳. ابزار گردآوری اطلاعات
۳۲.....	۴-۳. روش گردآوری اطلاعات
۳۶.....	۵-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۳۷.....	۶-۳. محدودیت‌های پژوهش

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۴۰.....	۱-۴. مقدمه
۴۰.....	۲-۴. تجزیه و تحلیل پایان‌نامه‌های فارسی
۹۲.....	۳-۴. تجزیه و تحلیل پایان‌نامه‌های لاتین

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادها

- ۱-۵. مقدمه ۱۱۱
- ۲-۵. پاسخ به پرسش‌های پژوهش ۱۱۱
- ۳-۵. نتیجه‌گیری ۱۲۰
- ۴-۵. پیشنهادها ۱۲۱
- ۵-۵. پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آینده ۱۲۳

فهرست منابع

- منابع فارسی ۱۲۵
- منابع لاتین ۱۲۷

پیوست‌ها

- پیوست الف: نمایه موضوعی لیزا و ترجمه آن ۱۳۰
- پیوست ب: آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی پایان‌نامه‌ها در ایرانداک ۱۳۸

- چکیده انگلیسی ۱۴۴

فهرست جدول‌ها

صفحه	جدول
۴۱	جدول ۱-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه و سال نگارش.....
۴۳	جدول ۲-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک جنسیت.....
۴۵	جدول ۳-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های راهنمایی شده توسط استادان دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۷۴.....
۴۶	جدول ۴-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های راهنمایی شده توسط استادان دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۸۰.....
۴۶	جدول ۵-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های راهنمایی شده توسط استادان دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۲.....
۴۸	جدول ۶-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های راهنمایی شده توسط استادان دانشگاه تهران در سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۸۲.....
۵۰	جدول ۷-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های راهنمایی شده توسط استادان دانشگاه تربیت مدرس در سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۸۲.....
۵۱	جدول ۸-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های راهنمایی شده توسط استادان دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۸۲.....
۵۲	جدول ۹-۴ توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک صفحه و سال نگارش.....
۵۳	جدول ۱۰-۴ توزیع فراوانی روش‌های پژوهش پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک سال نگارش.....
۵۴	جدول ۱۱-۴ توزیع فراوانی میانگین استنادها و نسبت استفاده از منابع فارسی و لاتین به کل منابع به تفکیک سال.....
۵۷	جدول ۱۲-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «حرفه» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۵۹	جدول ۱۳-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «استفاده از کتابخانه و کاربران» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۶۱	جدول ۱۴-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «مواد کتابخانه‌ای» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۶۳	جدول ۱۵-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «ارتباط اطلاعاتی» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۶۴	جدول ۱۶-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «پیشینه‌های کتابشناختی» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۶۶	جدول ۱۷-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «ذخیره و بازیابی رایانه‌ای اطلاعات» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۶۸	جدول ۱۸-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «فناوری اطلاعات و ارتباطات» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۷۰	جدول ۱۹-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «کتابسنجی» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۷۱	جدول ۲۰-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «اطلاع‌یابی» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۷۳	جدول ۲۱-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «رسانه» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۷۵	جدول ۲۲-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «متفرقه» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۷۶	جدول ۲۳-۴ توزیع فراوانی «مقوله‌ها» در پایان‌نامه‌های فارسی در دوره اول.....
۷۷	جدول ۲۴-۴ توزیع فراوانی «مقوله‌ها» در پایان‌نامه‌های فارسی در دوره دوم.....
۷۷	جدول ۲۵-۴ توزیع فراوانی «مقوله‌ها» در پایان‌نامه‌های فارسی در دوره سوم.....
۷۸	جدول ۲۶-۴ توزیع فراوانی «مقوله‌ها» در پایان‌نامه‌های فارسی در سال‌های ۱۳۷۳-۱۳۸۲.....
۷۹	جدول ۲۷-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «کتابخانه‌ها و مراکز منابع» در پایان‌نامه‌های فارسی برحسب دوره‌های زمانی.....
۸۱	جدول ۲۸-۴ توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «حرفه» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....

جدول

صفحه

جدول ۴-۲۹	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «استفاده از کتابخانه و کاربران» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۲
جدول ۴-۳۰	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «مواد کتابخانه‌ای» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۳
جدول ۴-۳۱	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «ارتباط اطلاعاتی» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۴
جدول ۴-۳۲	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «پیشینه‌های کتابشناختی» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۴
جدول ۴-۳۳	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «ذخیره و بازیابی رایانه‌ای اطلاعات» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۵
جدول ۴-۳۴	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «فناوری ارتباطات و اطلاعات» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۶
جدول ۴-۳۵	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «کتابسنجی» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۷
جدول ۴-۳۶	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «اطلاع‌یابی» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۸
جدول ۴-۳۷	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «رسانه» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۸۹
جدول ۴-۳۸	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «متفرقه» به تفکیک دانشگاه.....	۹۰
جدول ۴-۳۹	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «کتابخانه‌ها و مراکز منابع» در پایان‌نامه‌های فارسی به تفکیک دانشگاه.....	۹۱
جدول ۴-۴۰	توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های لاتین برحسب دانشگاه و سال نگارش.....	۹۳
جدول ۴-۴۱	توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های لاتین به تفکیک مقطع تحصیلی، جنسیت و دانشگاه.....	۹۵
جدول ۴-۴۲	توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های لاتین برحسب سال و جنسیت.....	۹۶
جدول ۴-۴۳	توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های لاتین به تفکیک صفحه و سال نگارش.....	۹۷
جدول ۴-۴۴	توزیع فراوانی روش‌های پژوهش پایان‌نامه‌های لاتین به تفکیک سال نگارش.....	۹۸
جدول ۴-۴۵	توزیع فراوانی میانگین استنادها و نسبت استفاده از منابع فارسی و لاتین به کل منابع به تفکیک سال.....	۹۹
جدول ۴-۴۶	توزیع جغرافیایی پایان‌نامه‌های لاتین.....	۱۰۰
جدول ۴-۴۷	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی در پایان‌نامه‌های لاتین برحسب دوره‌های زمانی.....	۱۰۱
جدول ۴-۴۸	توزیع فراوانی «مقوله‌ها» در پایان‌نامه‌های لاتین برحسب دوره‌های زمانی.....	۱۰۳
جدول ۴-۴۹	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «کتابخانه‌ها و مراکز منابع» در پایان‌نامه‌های لاتین برحسب دوره‌های زمانی.....	۱۰۴
جدول ۴-۵۰	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی در پایان‌نامه‌های لاتین به تفکیک دانشگاه.....	۱۰۶
جدول ۴-۵۱	توزیع فراوانی زیرگروه‌های موضوعی مقوله «کتابخانه‌ها و مراکز منابع» در پایان‌نامه‌های لاتین به تفکیک دانشگاه.....	۱۰۸

فهرست نمودارها

نمودار	صفحه
نمودار ۱-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «حرفه» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۵۸
نمودار ۲-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «استفاده از کتابخانه و کاربران» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۶۰
نمودار ۳-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «مواد کتابخانه‌ای» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۶۲
نمودار ۴-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «ارتباط اطلاعاتی» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۶۴
نمودار ۵-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «پیشینه‌های کتابشناختی» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۶۶
نمودار ۶-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «ذخیره و بازیابی رایانه‌ای اطلاعات» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۶۷
نمودار ۷-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «فناوری اطلاعات و ارتباطات» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۶۹
نمودار ۸-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «کتابسنجی» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۷۱
نمودار ۹-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «اطلاع‌یابی» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۷۲
نمودار ۱۰-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله موضوعی «رسانه» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۷۴
نمودار ۱۱-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «متفرقه» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۷۶
نمودار ۱۲-۴	نمایش توزیع فراوانی پایان‌نامه‌های مربوط به مقوله «کتابخانه‌ها و مراکز منابع» برحسب زیرگروه‌های موضوعی ۸۰

فصل اول

معرفی پژوهش

۱-۱. مقدمه

اصولاً مواد غیر کتابی از نظر محتوای اطلاعاتی اهمیت زیادی دارند. معمولاً آثار پژوهشگران پیش از آنکه بصورت کتاب در اختیار علاقه مندان قرارگیرد، در نسخه‌های محدود به شکل مقاله در نشریات، سمینارها، پایان‌نامه‌ها، انتشارات دولتی و امثال اینها منتشر می‌شود. یکی از این منابع اطلاعاتی باارزش پایان‌نامه‌ها هستند که همه ساله مقدار زیادی از امکانات مالی دولت و بخش قابل توجهی از نیرو و وقت اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها صرف آن می‌شود. (دیانی، ۱۳۷۸، ۱۴)

پایان‌نامه‌ها حاصل یک مطالعه منظم و اصولی در باره یک مساله مهم هستند که به وضوح مشکلات را مشخص می‌کنند، فرضیه‌های مهم را مطرح می‌سازند، به منابع و جمع آوری اطلاعات اشاره می‌کنند و اطلاعات بدست آمده را تجزیه و تحلیل و در نهایت به یک نتیجه و توصیه دست می‌یابند. بنابراین پایان‌نامه‌ها به عنوان منابع علمی از سه جهت حائز اهمیت می‌باشند (۱) به عنوان منابع اطلاعاتی مورد نیاز پژوهش؛ (۲) ارائه نتایج فعالیت‌های علمی و پژوهشی؛ (۳) جلوگیری از دوباره کاریها (اکرمی، ۱۳۷۱، ۱۵).

پایان‌نامه‌ها معمولاً نخستین کار پژوهشی جدی دانشجویان در مقطع‌های مختلف تحصیلات تکمیلی هستند و ارائه آنها یکی از شرایط اصلی اخذ مدرک تحصیلی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی می‌باشند. پژوهشهایی که تاکنون در قالب پایان‌نامه‌ها انجام شده نقش بسزایی در پیشرفت علوم داشته است، بنابراین چون پایان‌نامه‌ها از منابع اطلاعاتی باارزش به شمار می‌آیند آگاهی از محتوای آنان ضروری بنظر می‌رسد. امروزه برای بررسی محتوای مواد نوشتاری و غیرنوشتاری از روش تحلیل محتوا استفاده می‌شود. (ملیح، ۱۳۷۶، ۲).

تحلیل محتوا به عنوان یکی از روش‌های پژوهش، سال‌هاست که مورد توجه بسیاری از پژوهشگران در رشته‌های مختلف قرار گرفته است. در این روش پژوهشگر بجای آنکه نگرش‌ها و باورها و دیدگاه‌های افراد را از طریق پرسشنامه مورد مقایسه و بررسی قرار دهد، پیام‌هایی را که تولید کرده‌اند مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. در اصل به معنای تحلیل نظام مند فراوانی کلمه‌ها،